

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ ОБРАЗАЦ 6.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
1. Датум и орган који је именовео комисију 20. 02. 2015. год., Наставно-научно веће Филозофског факултета у Новом Саду
2. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: 1. Др Нада Арсенијевић, редовна професор (2013) за ужу научну област Српски језик и лингвистика, Филозофски факултет у Новом Саду, председник комисије 2. Др Владислава Ружић, редовни професор (2008) за ужу научну област Српски језик и лингвистик, Филозофски факултет у Новом Саду, ментор 3. Др Жарко Бошњаковић, редовни професор (2014) за ужу научну област Српски језик и лингвистика, Филозофски факултет у Новом Саду, коментор 4. Др Весна Половина, редовни професор (2001) за ужу научну област Општа лингвистику, Филолошки факултет у Београду, члан комисије
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
1. Име, име једног родитеља, презиме:

ПАНАЈОТИС ГЕОРГИОС АСИМОПУЛОС

2. Датум рођења, општина, држава:

09 - 10 – 1971, АТИНА, ГРЧКА

3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив

Српска филологија, на Одсеку за српски језик и лингвистику, Филозофски факултет у Новом Саду (2009–2010) – мастер: професор језика и књижевности (србиста)

4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија

ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ, Филозофски факултет у Новом Саду (2010 –)

5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране:

В. тачку 3.

6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:

–

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

***РЕКЦИЈА ГЛАГОЛА У ГРЧКОМ I SRPSKOM JEZIKU: GRČKO–SRPSKI REČNIK
GLAGOLSKE REKCIJE***

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

САЖЕТАК, стр. 8; **Абстракт**, стр. 9; **Предговор**, стр. 11.

САДРЖАЈ:

I. УВОДНА РАЗМАТРАЊА (12–17):

1. *О ПРЕДМЕТУ, ПОТРЕБАМА И ЦИЉЕВИМА ИСТРАЖИВАЊА* (1.1.Предмет; 1.2.Потребе; 1.3. Циљеви. 2. *МЕТОДОЛОГИЈА* (2.1.Теоријски приступ, 2.2. Практичан приступ), 3. *ИЗВОРИ И ОБЕЛЕЖЈА КОРПУСА* (3.1. Грчки извори; 3.2. Српски извори)

II. ПРЕГЛЕД ЛИТЕРАТУРЕ (18–70):

1. *О ГЛАГОЛСКОМ РОДУ И ДИЈАТЕЗИ*, 2. *О ВАЛЕНТНОСТИ*: 2.1. Појам; 2.1.1. Типови валентности; 2.2. Различити приступи; 2.2.1.Француски лингвисти; 2.2.2. Немачки лингвисти; 2.2.3. Руски лингвисти; 2.2.4. Чешки лингвисти; 2.3. О валентности предиката у грчком језику; 2.3.1. Реченични обрасци у грчком језику; 2.4. О проучавању валентности предиката у српском језику; 2.4.1. Модели прости реченице са глаголским предикатом; 2.4.2. Реченични обрасци са свим допунама; 2.4.3. Додаци као реченични чланови; 3. *О РЕКЦИЈИ*: 3.1. Појам рекције; 3.2. Глаголска рекција; 3.3. О рекцији глагола: грчки, српски и хрватски лингвисти; 3.3.1. Грчки лингвисти; 3.3.2. Српски и хрватски лингвисти

III. УПОРЕДНА АНАЛИЗА РЕКЦИЈЕ ГРЧКИХ И СРПСКИХ ГЛАГОЛА (71–135)

1.*ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПУНА У ОБА ЈЕЗИКА*: 1.1. Допуна и допуњавање; 1.1.1. Падежне допуне у грчком; 1.1.2. Препозиционалне допуне у грчком 1.1.3. Адвербијалне допуне у грчком; 1.1.4. Предикативне допуне у грчком; 1.1.5. Вербативне допуне у грчком; 1.1.6. Падежне допуне у српском; 1.1.7. Препозиционалне допуне у српском; 1.1.8. Предикативне допуне у српском; 1.1.9. Вербативне (Реченичне) допуне у српском; 1.1.10. Адвербијалне допуне у српском; 1.2. Падежне допуне: табеларни приказ; 1.3 Друге допуне: табеларни приказ; 1.4. Рекцијски модели: табеларни приказ; 2. *КЛАСИФИКАЦИЈА ГЛАГОЛА ПО ЗНАЧЕЊИМА*; 3. *ОПШТЕ ТЕНДЕНЦИЈЕ У УПОТРЕБИ ДОПУНА У ОБА ЈЕЗИКА*; 4. *ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКИ АСПЕКТИ*

IV. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА (136–138)

V. РЕКЦИЈСКИ РЕЧНИК (139–526):

1. СТРУКТУРА ОДРЕДНИЦЕ; 2. ЗНАЧЕЊА; 3. ПРЕВОЂЕЊЕ ПРИМЕРА; 4. УЗОРАК РЕКЦИЈСКЕ ОБРАДЕ ГЛАГОЛА

VI. ПРИМАРНИ И СЕКУНДАРНИ ИЗВОРИ (527–529): 1.Грчки извори; 2. Српски извори

VII. ЦИТИРАНА ЛИТЕРАТУРА (530–549): 1. Општа литературе; 2. Граматике и приручници; 3. Речници

VII. СПИСАК СКРАЋЕНИЦА И СИМБОЛА (549)

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Кандидат Панајотис Аσιμοпулос је у Уводном делу образложио предмет, потребе и циљеве, затим методологију рада на овој тези и избор и обележја корпуса у грчком и српском језику. У другом поглављу даје се преглед богате домаће и стране литературе о глаголском роду и дијатези, о валентности и рекцији.

У трећем, једном од најзначајнијих поглавља, дата је упоредна анализа рекције грчких и српских глагола. Најпре се наводе типови допуна или комплемената (лексичке, граматичке, реченичне; обавезне /облигаторне, необавезне/факултативне) (71–73), а потом се анализирају: падежне, препозиционалне, адвербијалне, предикативне и вербативне допуне, прво у грчком (73–103) и затим у српском језику (103–125). Кандидат грчке примере преводи на српски језик, у појединим случајевима најпре реч за реч, а потом даје преводне еквиваленте у духу српског језика.

Након анализе допуна у грчком и српском дат је табеларни приказ (125–129) заједничких и различитих допуна: 1. падежних (Ο γιατρός (nom) γράφει = Лекар (nom) пише, Η μητέρα αγαπάει το παιδί (ak) = Мајка воли дете (ak) : Ηγείται της χώρας (gen) / Води земљу (ak), Μου (gen) δίνεις το βιβλίο; / Дајеш ли ми (dat) књигу? Εσύ με (ak) διδάσκεις οδήγηση (ak) / Ти ме (ak) подучаваш вожњи (dat), Αυτή με (ak) κερνάει τούρτα (ak) / Она ме (ak) части тортом (inst) и 2. осталих: (а) препозиционалних (Οι μαθητές φεύγουν από το σχολείο (ak) / Ђаци одлазе из школе (gen), (б) адвербијалних (Σήμερα είναι μεγάλη εθνική γιορτή = Данас је велики национални празник), (в) предикативних (Ο σκύλος είναι πιστός φίλος = Пас је веран пријатељ) и (г) вербативних (Ξέρουμε ότι η κατάσταση δεν είναι καλή = Знамо да ситуација није добра). Сем тога, кандидат је дао и табеларни преглед рекцијских модела (Η κόρη (nom) με τη μητέρα (prepoz. ak) μιλούν για τη μόδα (prepoz. ak) = Кћерка (nom) са мајком (prepoz. instr) прича о моди (prepoz. lok), Ο παπάς (nom) τούς (ak) προσφέρει χρήματα (ak) για ελεημοσύνη (prepoz. ak) / Ποп (nom) им (dat) пружа новац (ak) за милостињу (prepoz. ak).

Кандидат надаље табеларно представља поједине семантичке групе глагола (129–132) чија се рекција поклапа или разликује у испитиваним језицима. Тако се код глагола давања поклапају падежи директног, али не и индирктног објекта, пошто се у грчком користи генитив, а у српском датив у тој функцији (Η δασκάλα σου (gen) έδωσε το βιβλίο (ak) / Учитељица му (dat) је дала књигу (ak). Код глагола говорења поклапају се падежи директног објекта, али не и индиректног, будући да се у тој функцији у грчком користи предлошки акузатив, а у српском датив (Ο ευγενικός οδηγός λέει καλημέρα (ak) στους επιβάτες (prepoz ak) / Љубазни возач каже добар дан (ak) путницима (dat). Неки глаголи кретања када се употребе са директним објектом, у српском се морају преводити другачије него што је у грчком његово основно лексичко значење : Πηγαίνουμε στην εκκλησία (adv) = Идемо у цркву (adv), али: Πηγαίνω το παιδί (ak) στο σχολείο (adv) / Водим дете (ak) у школу (adv). Πηγαίνει τα έπιπλα (ak) από το καθιστικό (prepoz) στην αυλή (prepoz / adv). / Преноси намештај (ak) из дневне собе (prepoz) у двориште (adv), Το πρωί πήγαμε βόλτα (ak) / Јутрос смо ишли у шетњу (prepoz ak).

У закључку на ово поглавље, које носи наслов Опште тенденције у употреби допуна у оба језика (132–134), кандидат исправно констатује да „у оба језика осећа се индоевропска тенденција ширења поља употребе акузатива који више није искључиво адвербијалне нијансе, већ одражава транзитивност, с тим што је то израженије за грчки језик, а то је једна од битних балканских црта, која повезује та два језика.”

После свега, кандидат укратко указује и на дидактичко-методичке (134–135) аспекте ове анализе, тј. углавном указује на разлике у погледу рекције глагола у испитиваним језицима.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са СЦИ листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

1. Panagiotis Asimopoulos: *SRPSKO-GRČKI * GRČKO-SRPSKI REČNIK*. Atina: Pelekanos, 2005, 830. ISBN 960-400-290-2
2. Panajotis Asimopulos: On the Dative Case in the Contemporary Serbian, Ancient and New Greek Language. *Interdisciplinary Research in the 21st century. Modern Approches to Linguistics, Literature and Cultural Studies*, Vol. 2. ECKO House Academic Publishing (2012). 98–115.
3. Panajotis Asimopulos: Об имперфекте в современном сербском и новогреческом языках. *Наслеђе* 22. Крагујевац: ФИЛУМ, 2012: 77–89.
4. Panajotis Asimopulos: Srpski prevodni ekvivalenti za glagolske prideve trpne grčkih deponentnih glagola u romanu Dido Sotiriu “Zemlja natopljena krvlju. *Годишњак за српски језик и књижевност* (ур. Ј. Марковић), 2012, XXV (Филозофски факултет у Нишу), 19–33.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

У овој студији су постављени теоријско-методолошки аспекти контрастивног проучавања рекције и валенције глагола у српском и грчком језику, на основу шире, релевантне, махом, стране лингвистичке литературе. У њој су представљени први пут основни глаголски рекцијски модели паралелно у оба језика и урађена је детаљна лексикографска обрада рекције великог броја глагола (у виду речника). У средишњем поглављу студије извршена је упоредна анализа допуна око 650 грчких глагола из базичног корпуса и њихових еквивалената у српском језику који су посматрани првенствено унутар реченичног контекста. Установљено је седам врста допуна (номинативна, генитивна, акузативна, препозиционална, адвербијална, предикативна, вербативна) у грчком и девет у српском језику (номинативна, генитивна, дативна, акузативна, инструментална, препозиционална, адвербијална, предикативна, вербативна). На основу семантичких критерија грчки глаголи су подељени у двадесет једну подгрупу (што је приказано у табели 94), у оквиру којих су обрађене и еквивалентне конструкције српског језика и дати као илустрације примери за све рекцијске односе. При компарирању установљене су разлике и сличности међу овим

језицима у погледу допуњавања глаголских лексема. У грчком језику је доминантно присуство акузативних допуна, којима у српском језику одговарају остали зависни падежи. Та чињеница је објашњена тиме што у савременом грчком језику постоје само три падежа (номинатив, генитив, акузатив), а акузатив је најфреквентнији као падеж директног објекта, док је генитив мање заступљен, и то углавном индиректни објекат, који се у српском најчешће замењује дативом. У корпусу је забележен велики број интранзитивних структура, којима и у српском језику одговара непрелазна форма, што указује на међујезична поклапања и висок степен корелације на синтаксичком плану међу овим језицима.

Несумњиво је да су таква конфронтациона проучавања од великог значаја за унапређење превођења са једног језика на други језик, да могу допринети развоју различитих облика и стратегија у наставној пракси грчког као нематерњег језика, а њихови резултати могу бити искоришћени при изради других, па и електронских речника. Исто тако могу бити примењиви у будућим истраживањима сличних језичких матрица.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

У докторској тези *Реакција глагола у грчком и српском језику: грчко-српски речник глаголске реакције* резултати истраживања су приказани јасно у закључним разматрањима. Примењујући компаративну и дескриптивну методу приликом анализе и тумачења примера из речничких, уџбеничких и књижевних извора, докторанд Панојотис Асимопулос је указао на мање или веће разлике у синтаксичкој валентности глагола два несродна језика а посебно је презентовао реакцијски потенцијал глаголских синтагми у грчком и српском језику. Речник глаголске реакције, који је приложен, постављен је на одређеним морфосинтаксичким и семантичким принципима како би се што подробније, систематично и прегледно сагледали реакцијски односи између управне глаголске речи и његове допуне.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе

Ова теза садржи све битне елементе релевантне за докторску дисертацију.

Сем апстракта на српском и енглеском и кључних речи, састоји се и од следећих поглавља:

I. Увод; II. Преглед литературе; III. Упоредна анализа рекције грчких и српских глагола; IV. Закључна разматрања; V. Рекцијски речник; VI. Примарни и секундарни извори; VII. Цитирана литература; VIII. Списак скраћеница.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци

Дисертација је оригинална по томе што је то прва контрастивна студија грчког и српског језика, у којој је упоређивана рекција глагола оба језика. Уједно ту је у прилогу дат и лексикографски опис грчких глагола и паралелни преводни еквиваленти српских глагола. Ова теза је оригинална по томе што садржи први граматички двојезични речник грчко-српског језика.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања

Нема недостатака који би битно утицали на резултате истраживања.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже Наставно-научном већу ФФ у Новом Саду да се докторска дисертација *Рекција глагола у грчком и српском језику: Грчко -*

српски речник глаголске реџије прихвати и проследи на даљу процедуру, а кандидату Панајотису Асимопулосу одобри одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Председник комисије
др Нада Арсенијевић, ред. проф. за област Српски језик и
лингвистика

члан 1
др Владислава Ружић, ред. проф. за област Српски језик и
лингвистика, ментор

члан 2
Др Жарко Бошњаковић, ред. проф. за област Српски језик и
лингвистика, коментор

члан 3
др Весна Половина, ред. проф. за област Општа лингвистика

Нови Сад, 7. април 2015.